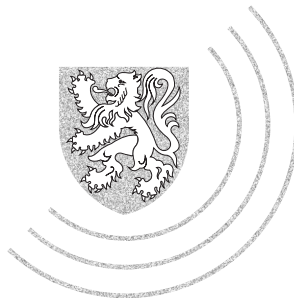

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

1 april 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Patrick Hostekint**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1868 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERN- MENT	4
II. BESPREKING	5
III. STEMMINGEN	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op dinsdag 23 maart 2004, het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, na bespreking, bij unanimité aangenomen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT

I.1. Algemene achtergrond, situering en betekenis van de overeenkomst

Bij de aanvang van haar uiteenzetting stipt de minister aan dat de hier vandaag voorliggende overeenkomst op bilaterale basis werd gesloten tussen enerzijds de BLEU, waarin naast het Groothertogdom Luxemburg, aan Belgische zijde de drie gewesten en de federale overheid participeren, en anderzijds de republiek Costa Rica. De betrokkenheid van de federale overheid en de drie gewesten vloeit voort uit het “gemengde karakter” van investeringsakkoorden. De grondwettelijke bepalingen betreffende deze gemengde aard worden bondig geschetst in de memorie van toelichting bij het decreet.

De BLEU sluit al meer dan 30 jaar dergelijke akkoorden en dit bijna uitsluitend met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), omdat men vaststelt dat ze een hoger risico voor buitenlandse investeringen vormen. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorleggen als basis voor de onderhandelingen. De Vlaamse regering heeft die typetekst in 1994 goedgekeurd. Voor een toelichting bij die tekst verwijst de minister de commissieleden opnieuw naar de memorie van toelichting. Ze preciseert daarbij dat de onderhandelingen met Costa Rica op basis van deze BLEU-typetekst verliepen.

In het najaar van 2002 werden in het kader van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) twee nieuwe clausules, met betrekking tot het milieu en de arbeidsvoorwaarden,

goedgekeurd. De ondertekening van dit verdrag dateert nog van vóór deze beslissing. Om die reden bevat het deze clausules derhalve nog niet.

Verder laat de minister opmerken dat de Vlaamse regering in het algemeen positief staat tegenover het sluiten van dergelijke investeringsakkoorden, omdat ze extra waarborgen bieden aan Vlaamse investeerders in het buitenland. Buitenlandse investeringen vallen immers onder de toepassing van de wetgeving van het land waar ze gelokaliseerd worden. Zelfs indien die nationale wetgeving investeringsvriendelijk is, dan kan ze toch eenzijdig door het ontvangende land in ongunstige zin gewijzigd worden. Een verdrag daarentegen verzekert dat de erin overeengekomen rechten en beschermingsmaatregelen slechts met wederzijdse instemming kunnen gewijzigd worden. Bovendien wordt het afdwingen van de verbintenissen door internationale instanties mogelijk gemaakt. Dit is zowel mogelijk door de staten bij deze akkoorden voor het Internationaal Gerechtshof als door de ondernemingen zelf voor internationale arbitrage-instanties.

I.2. Kerninhoud van de overeenkomst

Op de eerste plaats bepaalt het akkoord dat investeerders van de betrokken partijen dezelfde behandeling genieten als de binnenlandse (het zogenaamde “national treatment”). Ook de clause van de meest begunstigde natie (“most favoured nation”), die discriminatie ten opzichte van derde partijen voorkomt, is van toepassing. De verdragspartijen verbinden zich bovendien tot een vergoedingsplicht in geval van onteigenende maatregelen.

I.3. Schets van het partnerland

Aangezien de politieke en economische schets van het partnerland opgenomen werd in de memorie van toelichting, wenst de minister zich in haar verdere uiteenzetting te beperken tot het vermelden van de voornaamste gegevens en tot het toevoegen van de meest recente evoluties.

A. Politieke gegevens

Costa Rica wijkt met zijn lange democratische traditie af van het traditionele Latijns-Amerikaans patroon. Het is een symbool voor democratie en een oase van politieke rust. De inwoners genieten van een behoorlijke welvaart zodat het land de bijnaam het “Zwitserland van Centraal-Amerika” kreeg. De minister laat daarbij echter wel opmerken dat die welvaart behoorlijk relatief is, want een

kwart van de 3 miljoen inwoners leeft in armoede en de bezitsverhoudingen zijn zeer ongelijk.

De speerpunten in het beleid van de regering Pacheco zijn de bestrijding van de armoede, de modernisering van de economie, de aanpak van corruptie, de verbetering van milieubescherming en biodiversiteit en de hervorming van de publieke sector. Op economisch vlak liggen de accenten op het realiseren van de vrijhandelsakkoorden tussen de Verenigde Staten en Centraal-Amerika.

De minister wijst er verder op dat de Europese Unie en de landen van Centraal-Amerika op 2 oktober 2003 een overeenkomst paraferden inzake politieke dialoog en samenwerking. Die overeenkomst omvat echter geen handelscomponent. De belangrijkste doelstellingen zijn de versterking van de betrekkingen tussen de EU en Centraal-Amerika door het ontwikkelen van een politieke dialoog, het versterken van de samenwerking en het scheppen van de voorwaarden voor onderhandelingen over een associatieovereenkomst, met inbegrip van een vrijhandelsovereenkomst, waarbij voortgebouwd wordt op de resultaten van het werkprogramma van Doha (zoals afgesproken in het kader van de Wereldhandelsorganisatie).

B. Economische en sociale gegevens

Economisch gezien is Costa Rica sedert lang het stabielste land in Centraal-Amerika. Het heeft zijn economie zoveel mogelijk gediversifieerd. De beroepsbevolking is vooral actief in de dienstensector en de landbouw. Het is één van de voornaamste landen op het vlak van het ecologisch toerisme. Toerisme is trouwens de belangrijkste groeisector.

Op het vlak van de sociale zekerheid is Costa Rica volgens de minister eveneens toonaangevend. Zijn stelsel, dat trouwens gebaseerd is op het Belgische, werd in 1981 veralgemeend. Het kwam daardoor aan de kop te staan van de ontwikkelingslanden wat betreft de vermindering van de kindersterfte, de controle op besmettelijke ziektes en de verhoging van de levensverwachting die met 76 jaar één van de hoogste ter wereld is. Ook werd het pensioenstelsel hervormd.

De minister attendeert de commissieleden er verder op dat Costa Rica heel goed scoort inzake de deelname van vrouwen aan het politiek en economisch leven. Uit cijfers van de Interparlementaire

Unie in Genève blijkt dat het land met 35,1% vrouwelijke parlementsleden de 9de plaats inneemt op de internationale ranglijst. België bekleedt de 8ste plaats met 35,3%.

Wat de bescherming van het leefmilieu betreft, speelt Costa Rica sinds 1945 een pioniersrol. Eén derde van het land bestaat uit bossen. Er zijn 19 nationale parken en 8 biologische reservaten. Costa Rica staat in voor 5% van de biodiversiteit op wereldvlak.

Op het gebied van de mensenrechten vervult Costa Rica een voorbeeldfunctie in de regio. Toch zijn er ongelijke kansen tussen mannen en vrouwen en bestaat er ook rassendiscriminatie ondanks de voortdurende aandacht van de regering en de media. In het jaarlijks puntenklassement van de persvrijheid, dat wordt opgesteld door de vereniging Journalisten zonder Grenzen, staat het land op de 24ste plaats. België staat hier op 7 en de Verenigde Staten pas op 31.

Uit cijfers van Export Vlaanderen blijkt dat Vlaanderen gedurende de eerste 9 maanden van 2003 voor 11,6 miljoen euro uitvoerde naar Costa Rica. Het grootste gedeelte van de in België ingevoerde bananen komt uit Costa Rica. Ook qua investeringen vormt Costa Rica voor Vlaanderen een prioritair land.

Om al die redenen verzoekt de minister de commissie dan ook het investeringsakkoord met de republiek Costa Rica te willen goedkeuren.

II. BESPREKING

Inpikkend op het feit dat de minister in haar toelichting een paar keer een vergelijking gemaakt heeft tussen de situatie in Costa Rica en de situatie in België (o.a. qua sociale zekerheid, qua levensverwachting en qua vertegenwoordiging van vrouwen in het politieke leven), laat de heer *Luk Van Nieuwenhuysen* opmerken dat er ook nog een andere belangrijke overeenkomst is. Costa Rica is met name een van de landen met de hoogste schuldenlast per hoofd van de bevolking ter wereld. Ook in negatieve zin is er dus wel enige gelijkenis vast te stellen.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van negen stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van negen stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Costa Rica inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 26 april 2002, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van negen stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Patrick HOSTEKINT Luc VAN DEN BRANDE
